

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 32D/13/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200110
Dátum vydania rozhodnutia: 24. januára 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Michal Matulník
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9622200110.1

ROZHODNUTIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca), sudcov JUDr. Anity Filovej a JUDr. Mariána Fečíka a prísediacich sudcov JUDr. Ivety Vaškovej a JUDr. Jozefa Brázdila, PhD. v disciplinárnej veci vedenej proti JUDr. K. Č., E. S. S. E. Ú. K. Z., D. X, Z., v konaní o návrhu ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky na začatie disciplinárneho konania pre disciplinárne previnenie podľa § 91 ods. 1 prvej vety zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom do 31. októbra 2020 podanému dňa 9. júna 2022, na ústnom pojednávaní dňa 24. januára 2023, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení neskorších predpisov sa disciplinárne obvinený: JUDr. K. Č., narodený XX. E. XXXX, notár so sídlom Notárskeho úradu K. Z., D. X, Z.,

uznáva vinným, že

1. ako notár dňa 2. októbra 2020 na Notárskom úrade so sídlom D. X, XXX XX Z. spísal notársku zápisnicu č. N 41/2020, Nz 29310/2020, NCRI s 29767/2020, ktorou osvedčil vyhlásenie účastníčky A. D., X. F., narodená XX. F. XXXX, trvale bytom A., E. XXX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území A., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 958 m², pod B1-B7, hoci vyhlásenie účastníčky neobsahovalo jednoznačné okolnosti odôvodňujúce začatie jej oprávnenej držby a dobu trvania oprávnenej držby v zmysle § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím toto vyhlásenie zrejme odporuje § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 63 ods. 1 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom do 31. októbra 2020 (ďalej len „Notársky poriadok“),

2. ako notár dňa 18. septembra 2020 na Notárskom úrade so sídlom D. X, XXX XX Z. spísal notársku zápisnicu č. N 334/2020, Nz 27193/2020, NCRI s 27627/2020, ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka O. Z., narodeného XX. A. XXXX, trvale bytom J., G. XXX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti

nachádzajúcej sa v katastrálnom území G., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 2.586 m², pod B1, B2, B5, hoci vyhlásenie účastníka neobsahovalo jednoznačné okolnosti odôvodňujúce začatie jeho oprávnenej držby a dobu trvania oprávnenej držby v zmysle § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím toto vyhlásenie zrejme odporuje § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku,

3. ako notár dňa 16. septembra 2020 na Notárskom úrade so sídlom D. X, XXX XX Z. spísal notársku zápisnicu č. N 322/2020, Nz 26646/2020, NCRIs 27069/2020, ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka O. Š., narodeného XX. B. XXXX, trvale bytom D. - E. O., S. XXXX/X, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území B., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 431 m², pod B1-B6, hoci vyhlásenie účastníka neobsahovalo jednoznačné okolnosti odôvodňujúce začatie jeho oprávnenej držby a dobu trvania oprávnenej držby v zmysle § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím toto vyhlásenie zrejme odporuje § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku,

4. ako notár dňa 23. októbra 2020 na Notárskom úrade so sídlom D. X, XXX XX Z. spísal notársku zápisnicu č. N 226/2020, Nz 33713/2020, NCRIs 34222/2020, ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka Mgr. A. M., rodená F., narodená XX. A. XXXX, trvale bytom Z., A. XXXX/XX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území K. S., evidovanej na LV č. XX, o výmere 2.083 m², pod B1, B2, B4, B5, B6 v prospech nebohej matky účastníčky W. F., rodenej W., narodenej XX. W. XXXX, zomrelej X. A. XXXX, napriek tomu, že spísanie notárskej zápisnice zjavne odporuje ustanoveniu § 63 Notárskeho poriadku, a teda disciplinárne obvinený bol povinný odmietnuť spísanie notárskej zápisnice v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku,

t e d a

tým, že neodmietol spísať uvedené zápisnice, hoci bolo zrejmé, že vyhlásenie účastníkov odporuje zákonu, závažne a opätovne porušil povinnosť pri činnosti notára vyplývajúcu z § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku,

čím sa dopustil

viacnásobného disciplinárneho previnenia podľa § 91 ods. 1 Notárskeho poriadku účinného do 31. októbra 2020,

za to sa mu ukladá:

podľa § 91 ods. 3 písm. b) Notárskeho poriadku účinného do 31. októbra 2020 v spojení s § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnné disciplinárne opatrenie - peňažná pokuta vo výške 1 400,- Eur, ktorú je povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 38 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku je disciplinárne obvinený JUDr. K. Č. p o v i n n ý nahradiť štátu trovy disciplinárneho konania vo výške 120,- Eur, a to v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

I.

Disciplinárny návrh

1. Návrhom, ktorý bol Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) doručený dňa 9. júna 2022 (ďalej len „disciplinárny návrh“), sa ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „disciplinárny navrhovateľ“) domáhala rozhodnutia, ktorým by disciplinárny senát uznal notára JUDr. K. Č. (ďalej len „disciplinárne obvinený“) vinného zo spáchania disciplinárneho previnenia podľa § 91 ods. 1 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom do 31. októbra 2020 (ďalej len „Notársky poriadok“ alebo „NP“).

2. Disciplinárny navrhovateľ svoj návrh skutkovo vymedzil tak, že disciplinárne obvinený mal porušiť svoje povinnosti tým, že:

„v bode I

dňa 2.10.2020 na E. Ú. S. S. D. X, XXX XX Z. spísal notársku zápisnicu č. N 41/2020, Nz 29310/2020, NCRIs 29767/2020 (ďalej len „notárska zápisnica č. N 41/2020“), ktorou osvedčil vyhlásenie účastníčky A.Á. D., r. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., E. XXX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území A., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 958 m², pod B1-B7, napriek tomu, že spísanie notárskej zápisnice č. N 41/2020 zjavne obchádza ustanovenie § 134 ods. 1 v spojení s ustanovením § 130 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, a to tým, že účastníčka A. D. zjavne nebola oprávnenou držiteľkou, keďže svoju dobromyseľnosť odvodzuje od bližšie nešpecifikovanej dohody z roku 2001, bez doloženia akéhokoľvek dôkazu, ktorý by hodnoverne preukazoval existenciu nadobúdacieho titulu, a teda disciplinárne obvinený bol povinný odmietnuť spísanie notárskej zápisnice č. N 41/2020 v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku v znení účinnom od 01.12.2019 do 31.10.2020,

v bode II

dňa 18.09.2020 na E. Ú. S. S. D. X, XXX XX Z. spísal notársku zápisnicu č. N 334/2020, Nz 27193/2020, NCRIs 27627/2020 (ďalej len „notárska zápisnica č. N 334/2020“), ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka O. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., G. XXX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území G., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 2.586 m², pod B1, B2, B5, napriek tomu, že spísanie notárskej zápisnice č. N 334/2020 zjavne obchádza ustanovenie § 134 ods. 1 v spojení s ustanovením § 130 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, a to tým, že účastník O. Z. zjavne nebol oprávneným držiteľom, keďže svoju dobromyseľnosť odvodzuje od právneho nástupníctva, ktoré nie je právnym titulom pre vydržanie vlastníckeho práva, a teda disciplinárne obvinený bol povinný odmietnuť spísanie notárskej zápisnice č. N 334/2020 v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku v znení účinnom od 01.12.2019 do 31.10.2020,

v bode III

dňa 16.09.2020 na E. Ú. S. S. D. X, XXX XX Z. spísal notársku zápisnicu č. N 322/2020, Nz 26646/2020, NCRIs 27069/2020 (ďalej len „notárska zápisnica č. N 322/2020“), ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka O. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. - E. O., S. XXXX/X, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území B., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 431 m², pod B1-B6, napriek tomu, že spísanie notárskej zápisnice č. N 322/2020 zjavne obchádza ustanovenie § 134 ods. 1 v spojení s ustanovením § 130 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, a to tým, že účastník O. Š. zjavne nebol oprávneným držiteľom, keďže svoju dobromyseľnosť odvodzuje od bližšie nešpecifikovanej dohody v rodine, bez doloženia akéhokoľvek dôkazu, ktorý by hodnoverne preukazoval existenciu nadobúdacieho titulu, a teda disciplinárne obvinený bol povinný odmietnuť spísanie notárskej zápisnice č. N 322/2020 v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku v znení účinnom od 01.12.2019 do 31.10.2020,

v bode IV

dňa 23.10.2020 na E. Ú. S. S. D. X, XXX XX Z. spísal notársku zápisnicu č. N 226/2020, Nz 33713/2020, NCRIs 34222/2020 (ďalej len „notárska zápisnica č. N 226/2020“), ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka Mgr. A. M., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., A. XXXX/XX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území K. S., evidovanej na LV č. XX, o výmere 2.083 m², pod B1, B2, B4, B5, B6 v prospech alebohej matky účastníčky W. F., rod. W., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, napriek tomu, že spísanie notárskej zápisnice č. N 226/2020 zjavne odporuje ustanoveniu § 63 ods. 2 Notárskeho poriadku v znení účinnom v rozhodnej dobe, podľa ktorého vyhlásenie podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku v znení účinnom v rozhodnej dobe nie je možné urobiť v

zastúpení, a teda disciplinárne obvinený bol povinný odmietnuť spísanie notárskej zápisnice č. N 226/2020 v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku v znení účinnom od 01.12.2019 do 31.10.2020, keďže účastníčka Mgr. A. M. urobila vyhlásenie v zastúpení svojej nebohej matky.“.

3. Disciplinárny navrhovateľ navrhol, aby disciplinárny senát uznal disciplinárne obvineného vinného zo spáchania disciplinárneho previnenia podľa ustanovenia § 91 ods. 1 prvá veta Notárskeho poriadku a uložil mu disciplinárne opatrenie podľa § 91 ods. 3 písm. b/ Notárskeho poriadku a to peňažnú pokutu vo výške 300,- Eur.

4. V úvodnej časti disciplinárneho návrhu disciplinárny navrhovateľ uviedol, že štátny dohľad nad činnosťou disciplinárne obvineného začalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vykonávať ex offio dňa 23. februára 2021, kedy listom požiadalo disciplinárne obvineného o informácie týkajúce sa počtu notárskych zápisníc, ktorými disciplinárne obvinený osvedčil vyhlásenia účastníkov o vydržaní vlastníckeho práva v jednotlivých mesiacoch roku 2020. Po vzájomnej písomnej komunikácii v mesiacoch marec a apríl 2021 doručil disciplinárne obvinený dňa 11. júna 2021 ministerstvu list Spr 11/2021 z 9. júna 2021, ktorého prílohou boli fotokópie niektorých listín týkajúcich sa notárskych spisov, predloženie ktorých spisov ministerstvo od disciplinárne obvineného požadovalo. Uvedený deň (teda 11. jún 2021, kedy boli ministerstvu doručené fotokópie časti notárskych spisov) považuje disciplinárny navrhovateľ za relevantný z pohľadu začatia plynutia lehoty podľa § 14 disciplinárneho súdneho poriadku dôvodiac, že až v tento deň sa disciplinárny navrhovateľ mohol oboznámiť s obsahom predmetných listín a teda identifikovať možné disciplinárne previnenia disciplinárne obvineného.

5. Následne venoval disciplinárny navrhovateľ priestor podrobnému opisu jednotlivých skutkov, pričom vo vzťahu ku skutku uvedenému v disciplinárnom návrhu pod bodom I v podstatnom uviedol nasledovné: (i) disciplinárne obvinený do notárskej zápisnice č. N 41/2020, Nz 29310/2020, NCRI 29767/2020 (ďalej len „zápisnica N 41/2020“) pojal vyhlásenie účastníčky o vydržaní vlastníckeho práva k tam špecifikovanej nehnuteľnosti, v ktorom vyhlásení účastníčka tvrdila, že svoje vlastnícke právo odvodzuje od dohody s jej matkou a súrodencami v roku 2001; (ii) účastníčka však neuviedla, či išlo o dohodu ústnu alebo písomnú, z akého dôvodu sa prípadná písomná forma nezachovala a prečo nedošlo k jej zavkladovaniu; (iii) účastníčka svoje tvrdenia ničím nepodložila a disciplinárne obvinený pri spísaní zápisnice N 41/2020 vychádzal výlučne z vyhlásenia účastníčky; (iv) postup disciplinárne obvineného (jeho nesprávnosť resp. rozpor so zákonom) následne disciplinárny navrhovateľ identifikoval interpretujúc ustanovenia § 130 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo !OZ“) a § 134 Občianskeho zákonníka, odkazujúc taktiež na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 283/2009 z 27. októbra 2010, sp.zn. 3M Cdo 7/2010 a sp.zn. 3M Cdo 8/2010 z 31. októbra 2011; (v) po stručnom opise vývoja právnej úpravy (týkajúcej sa písomnej formy zmluvy, na základe ktorej sa prevádza vlastnícke právo k nehnuteľnosti) disciplinárny navrhovateľ uzavrel, že „Disciplinárne obvinený musel a mal vedieť, že nadobúdaci titul, ktorý účastníčka uviedla v nej nemohol vyvolať oprávnený a dobromyseľný pocit, že je vlastníčkou vydržanej nehnuteľnosti, a tak musel vedieť, že účastníčka nie je oprávnenou držiteľkou nehnuteľnosti, teda že nesplnila hmotnoprávne podmienky vydržania.“.

6. Vo vzťahu ku skutku uvedenému v disciplinárnom návrhu pod bodom II disciplinárny navrhovateľ v podstatnom uviedol nasledovné: (i) disciplinárne obvinený do notárskej zápisnice č. N 334/2020, Nz 27193/2020, NCRI 27627/2020 (ďalej len „zápisnica N 334/2020“) pojal vyhlásenie účastníka o vydržaní vlastníckeho práva k tam špecifikovanej nehnuteľnosti, v ktorom vyhlásení účastník opisoval, ako vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudol jeho právny predchodca; (ii) účastník svoje vlastnícke právo k vydržanej nehnuteľnosti odvodil od právneho nástupníctva po W. Z., ktorému nesvedčal zápis vlastníckeho práva v príslušnom registri; (iii) disciplinárny navrhovateľ skonštatoval, že právne nástupníctvo nie je dôvodom pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním (poukazujúc na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Asan/19/2019 z 29. septembra 2021); (iv) uviedol, že dedenie predstavuje derivatívny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, pričom vydržanie predstavuje spôsob

originárny; (v) disciplinárny navrhovateľ následne uzavrel, že „... disciplinárne obvinený mal žiadať od účastníka dôkaz o existencii iného nadobúdacieho titulu, ktorý by v ňom oprávnene vzbudil dojem, že je vlastníkom vydržanej nehnuteľnosti Uvedené skutočnosti museli byť disciplinárne obvinenému zrejme už z vyhlásenia účastníka, bez potreby osobitného dokazovania alebo vykonania iného šetrenia.“.

7. Vo vzťahu ku skutku uvedenému v disciplinárnom návrhu pod bodom III disciplinárny navrhovateľ v podstatnom uviedol nasledovné: (i) disciplinárne obvinený do notárskej zápisnice č. N 322/2020, Nz 26646/2020, NCRI 27069/2020 (ďalej len „zápisnica N 322/2020“) pojal vyhlásenie účastníka o vydržaní vlastníckeho práva k tam špecifikovanej nehnuteľnosti, v ktorom vyhlásení účastník tvrdil, že svoje vlastnícke právo odvodzuje od dohody v rodine z roku 2001; (ii) účastník však neuviedol, či išlo o dohodu ústnu alebo písomnú, z akého dôvodu sa prípadná písomná forma nezachovala a prečo nedošlo k jej zavkladovaniu; (iii) účastník svoje tvrdenia ničím nepodložil a disciplinárne obvinený pri spísaní zápisnice N 322/2020 vychádzal výlučne z vyhlásenia účastníčky; (iv) v ďalšom disciplinárny navrhovateľ poukázal na svoju argumentáciu k prvému skutku (skutok uvedený pod bodom I disciplinárneho návrhu).

8. Vo vzťahu ku skutku uvedenému v disciplinárnom návrhu pod bodom IV disciplinárny navrhovateľ v podstatnom uviedol nasledovné: (i) disciplinárne obvinený do notárskej zápisnice č. N 226/2020, Nz 33713/2020, NCRI 34222/2020 (ďalej len „zápisnica N 226/2020“) pojal vyhlásenie účastníčky Mgr. A. M. „... ktorá zastupovala jej zosnulú matku W. F. (zomr. 06.03.2015), v ktorom tvrdila, že neb. W. F. v roku 2006 vydržala vlastnícke právo k nehnuteľnosti.“; (ii) poukazujúc na ustanovenie § 63 ods. 2 Notárskeho poriadku (podľa ktorého účastník nemôže urobiť vyhlásenie v zastúpení) disciplinárny navrhovateľ uzavrel, že spísanie zápisnice N 226/2020 absolútne odporuje zákonu a teda disciplinárne obvinený bol povinný odmietnuť vykonať úkon notárskej činnosti v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku.

9. V závere disciplinárneho návrhu disciplinárny navrhovateľ odôvodňoval výšku ním navrhovaného disciplinárneho opatrenia (peňažnej pokuty vo výške 3 300,- Eur) (i) počtom pochybení (spísanie štyroch notárskych zápisníc porušujúcich označené ustanovenia Občianskeho zákonníka); (ii) skutočnosťou, že „... napraviť dôsledky nezákonného vydržania vlastníckeho práva síce nie je nemožné, ale je spojené s veľkými obťažnosťami a vysokými finančnými nákladmi.“ a (iii) osobitnou závažnosťou pochybenia v súvislosti so zápisnicou N 226/2020.

II.

Vyjadrenia disciplinárne obvineného

10. Upovedomenie o začatí disciplinárneho konania bolo disciplinárne obvinenému doručené spolu s disciplinárnym návrhom dňa 20. júna 2022. Disciplinárne obvinený, súc poučený o práve vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k predloženým dôkazom ako aj o práve navrhnúť dôkazy na svoju obhajobu a práve zvoliť si obhajcu, doručil najvyššiemu správne súdu dňa 22. júla 2022 podanie zo dňa 18. júla 2022 označené ako „Upovedomenie o začatí disciplinárneho konania - vyjadrenie“ (ďalej len „vyjadrenie“).

11. V úvode vyjadrenia disciplinárne obvinený uviedol, že sa nedopustil disciplinárneho previnenia a disciplinárny návrh považuje za neopodstatnený. Po stručnej interpretácii ustanovenia § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku v kontexte s ustanovením § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku dôvodil, že notár osvedčenie vydá (je povinný vydať) v prípade, ak sú zákonné podmienky vydržania splnené formálne a teda povinnosť zo strany notára preverovať, či sú podmienky vydržania splnené aj fakticky nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Uviedol, že „Pokiaľ teda notárovi žiadateľ predloží potrebné vyhlásenia a vyjadrenia a uvedie, že splnil podmienky vydržania podľa Občianskeho zákonníka, nemôže notár spochybňovať to, či „držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol.“.

12. K prvým trom skutkom (skutkom uvedeným v disciplinárnom návrhu pod bodmi I až III) v podstatnom uviedol, že (i) vo všetkých týchto prípadoch išlo o pozemky v zastavanom území obce pričom v listoch vlastníctva boli zapísané na menách neznámych vlastníkov resp. známych vlastníkov, ktorí sa nachádzajú na neznámom mieste; (ii) vo všetkých týchto prípadoch účastníci predložili vyjadrenie obce, že osoby, ktorých spoluvlastnícke podiely majú byť dotknuté sú v obci neznáme; (iii) vo všetkých týchto prípadoch účastníci predložili vyjadrenie obce, že vydaním notárskeho osvedčenia nebudú dotknuté oprávnené záujmy obce. V súvislosti so zápisnicou N 226/2020 (posledný skutok) disciplinárne obvinený vo svojom vyjadrení v podstatnom uviedol, že (i) nikde v zápisnici nie je uvedené, že vyhlásenie účastníčka robí v zastúpení; (ii) „Navrhovateľka vyhlásenie o vydržaní urobila v prospech tretej osoby, čo zákon nezakazuje (§ 50 v spojení s § 853 Občianskeho zákonníka). Každý úkon urobený v prospech tretej osoby je platný, pokiaľ táto osoba s týmto úkonom dodatočne vysloví súhlas. V tomto prípade tretia osoba je nebohá a dodatočný súhlas s týmto úkonom konkludentne vyslovili všetci jej právni nástupcovia ...“.

13. Disciplinárne obvinený následne akcentoval, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by bol ako notár oprávnený posudzovať pravdivosť a hodnovernosť vyhlásenia účastníkov a už vôbec nie ich psychický stav k predmetu vydržania, ktorým dobromyseľnosť bezpochyby je. Po rozvíaní tejto myšlienky dospel k záveru, že „Zákonodarcovia však Navrhovateľke nezverili kompetenciu rozhodovať o tom, či je osoba pre účely oprávnenej držby dobromyseľná. Túto kompetenciu nezveril ani notárovi spisujúcemu notársku zápisnicu osvedčujúcu vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva. Túto kompetenciu zveril výlučne civilnému súdu v prípade sporu o vlastnícke právo.“. Následne zdôraznil, že mu nie je známe, že by v ktorejkoľvek z vecí uvedených v disciplinárnom návrhu ktokoľvek vzniesol podnet, sťažnosť alebo žalobu. Odkazujúc na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora sp.zn. C-575/16 z 15. marca 2018 a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. IV. ÚS 641/2018 a II. ÚS 484/2015 uzavrel, že odmietnuť právny úkon podľa § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku by mal notár iba vtedy, ak je zjavné, že odporuje zákonu. V závere vyjadrenia navrhol, aby ho najvyšší správny súd, podľa § 34 ods. 2 písm. b/ disciplinárneho súdneho poriadku, spod disciplinárneho návrhu oslobodil.

14. Najvyššiemu správne súdu bolo dňa 5. januára 2023 doručené podanie obhajcu disciplinárne obvineného označené ako „Zaslanie stanoviska k legitimitate súdu k sp.zn. 32D/13/2022“, ktorého prílohou bolo podanie označené ako „Odňatie Notárskej komore Slovenskej republiky (ďalej len „komora“) práva vyvodzovať disciplinárnu zodpovednosť voči svojim členom a práva na príjem z pokút uložených notárom za disciplinárne previnenie“. Uvedeným podaním disciplinárne obvinený (resp. jeho obhajca) „namietal“ zmenenú zákonnú právnu úpravu - disciplinárny súdny poriadok, na základe ktorého bolo Notárskej komore Slovenskej republiky „úplne odňaté právo prioritne posudzovať a vyvodzovať disciplinárnu zodpovednosť voči svojim členom“. V predmetnom podaní uvádzal argumenty podporujúce nedôvodnosť a neopodstatnenosť predmetnej legislatívnej zmeny tvrdiac, že „Nová právna úprava v SR, ktorá zhrnula do pôsobnosti NSS SR aj notárov tak nemôže obstáť ani v teste ústavnosti, pretože nezodpovedá kritériám účelnosti, potrebnosti a primeranosti“. Namietal taktiež, že uvedenou zmenou prišla Notárska komora Slovenskej republiky o príjem z pokút uložených v disciplinárnom konaní, v čom rovnako videl prvok protiústavnosti.

III.

Konanie pred disciplinárnym senátom

15. Najvyšší správny súd v prvom rade skúmal, či disciplinárny návrh spĺňa predpoklady pre vecné prejednanie. Dospel k záveru, že disciplinárny návrh bol podaný oprávnenou osobou, obsahuje stanovené náležitosti a vo vzťahu ku skutku (skutkom) vymedzenému v skutkovej vete disciplinárneho návrhu bol podaný v lehote podľa § 14 disciplinárneho súdneho poriadku. Z pohľadu plynutia subjektívnej lehoty považoval disciplinárny senát za relevantný moment doručenia listu Spr 11/2021 z 9. júna 2021 ministerstvu (teda 11. jún 2021), ktorého prílohou boli fotokópie niektorých listín týkajúcich sa notárskych spisov, predloženie ktorých spisov ministerstvo od disciplinárne obvineného požadovalo.

16. Dňa 14. novembra 2022 bolo nariadené vo veci ústne pojednávanie, ktorého termín bol určený na 11. január 2023 o 14:30 hod. Upovedomenie o ústnom pojednávaní bolo disciplinárne obvinenému doručené dňa 21. novembra 2022, disciplinárnemu navrhovateľovi bolo doručené dňa 15. novembra 2022.

17. Ústne pojednávanie sa vo veci uskutočnilo vo vyššie uvedenom termíne. Zúčastnil sa ho zástupca disciplinárneho navrhovateľa; disciplinárne obvinený a jeho obhajca. Predseda senátu zistil, že neexistujú žiadne právne prekážky riadneho ústneho pojednávania vo veci. Na ústnom pojednávaní disciplinárny navrhovateľ predniesol disciplinárny návrh v zhode s jeho písomným vyhotovením a následne sa k nemu vyjadril obhajca disciplinárne obvineného. Obhajca disciplinárne obvineného v podstatnom uviedol, že skutočnosti, ktoré sa disciplinárne obvinenému kladú za vinu predstavujú bežnú činnosť notára podľa Notárskeho poriadku. Poukázal na judikatúru Európskeho súdneho dvora a ústavného súdu. Poukázal taktiež na zmenu ustanovenia § 36 Notárskeho poriadku účinnú od 1. decembra 2009 tvrdiac, že v rámci osvedčovacej činnosti nesmie notár odmietnuť spísanie notárskej zápisnice. Notár by spísanie notárskej zápisnice nemal odmietnuť vtedy, keď účastník spĺňa všetky náležitosti pre takýto úkon. Uviedol, že disciplinárny navrhovateľ vnucuje disciplinárne obvinenému svoj právny názor, pričom ani z disciplinárneho návrhu ani z jeho príloh nevyplývajú žiadne skutočnosti, a nie sú tam dôkazy, ktoré by preukazovali skutočnosť, že disciplinárne obvinený porušil zákon. Podľa jeho názoru je potrebné rozlišovať (aj s ohľadom na rozhodovaciu prax európskych súdov) medzi skutkovými tvrdeniami a hodnotiacimi úsudkami. Hodnotiace úsudky nemôžu byť predmetom dokazovania. V tejto súvislosti zdôraznil, že všetko čo je v disciplinárnom návrhu uvedené sú hodnotiace úsudky a nie skutkové tvrdenia. Skonštatoval, že disciplinárny navrhovateľ neberie do úvahy práva účastníkov, ktorý sa dostavili k disciplinárne obvinenému a urobili tam vyhlásenia. Čo sa týka posledného skutku, uviedol, že zo strany disciplinárneho navrhovateľa ide o nepochopenie základných inštitútov, keďže účastník bol v čase spísania notárskej zápisnice mŕtvy, nemohlo ísť o zastúpenie. Išlo však, podľa obhajcu disciplinárneho navrhovateľa, o vyhlásenie o tom, že k vydržaniu zo strany účastníka (nebohej matky) malo prísť v čase keď tento ešte žil. Podľa obhajcu ide o bežný postup, ktorý nie je neznámy ani dovtedajšej rozhodovacej praxi súdov. V tejto súvislosti poukázal na monografiu autora Randu s názvom Držba a vlastnícke právo, ktorá (hoci z rakúskeho prostredia) je pre tento prípad použiteľná. Taktiež poukázal na rozpornosť postupu disciplinárneho navrhovateľa s ustanovenia zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov.

18. Následne sa k disciplinárnemu návrhu vyjadril disciplinárne obvinený, ktorý v podstatnom uviedol, že v spise je založené vyjadrenie z 18. júna 2022, kde sa vyjadruje k jednotlivým skutkom a ktorého znenia a obsahu sa pridržiava. Uviedol, že v každej z vecí, ktoré sú ako skutok uvedené v disciplinárnom návrhu, zasielal ministerstvu, na základe jeho žiadosti, notársku zápisnicu, príslušný list vlastníctva, vyjadrenie obce a doklad o podaní na kataster. Listiny preukazujúce oprávnenosť držby ministerstvu neposielal. K samotným notárskym zápisniciam uviedol, že od vydania jednotlivých osvedčení uplynuli už dva roky, za ktoré zo strany žiadnej tretej osoby nebola vznesená žiadna sťažnosť ani námietka voči týmto zápisniciam. Zjednodušene povedané, všetci sú spokojní, iba disciplinárny navrhovateľ nie. K poslednému skutku uviedol, že ide o celkom zrejme nepochopenie zo strany disciplinárneho navrhovateľa, keďže hoci sa vyhlásenie týkalo osoby v tom čase mŕtvej, vzťahovalo sa na obdobie, kedy táto žila.

19. Disciplinárne obvinený na otázku predsedu senátu, či vo vzťahu k vyhláseniu premietnutému v zápisnici N 41/2020 zisťoval resp. preveroval začatie, resp. trvanie a nepretržitosť oprávnenej držby a ak áno ako uviedol: „Vychádzal som v prvom rade z vyhlásenia, ktorého obsah je v notárskej zápisnici a na ktorého obsah som sa spoľahol. Čo sa týka listín, kľúčové pre mňa bolo vyjadrenie obce A. zo dňa 9. júna 2020, na ktoré som sa spoľahol, keďže ide o pozemok v zastavanom území obce. Vyhlásenie účastníčky som vnímal ako potvrdenie dohody, ku ktorej došlo v rodine, keďže sa v rodine zrejme dohodli, že všetko čo je v okolí domu pripadne jej, aj roľa. Iné skutočnosti listiny alebo dôkazy týkajúce sa zisťovania začiatku plynutia oprávnenej držby jej trvania a nepretržitosti, resp. titulu z ktorého účastník odvodzuje svoju dobromyseľnosť som nepreveroval.“ Na obdobnú otázku týkajúcu sa zápisnice N 334/2020 disciplinárne

obvinený odpovedal, že „Vychádzal som v prvom rade z vyhlásenia, ktorého obsah je v notárskej zápisnici a na ktorého obsah som sa spoľahol. Čo sa týka listín, kľúčové pre mňa bolo vyjadrenie obce J. zo dňa 11. septembra 2020, na ktoré som sa spoľahol. Nad rámec týchto listín som disponoval taktiež dvoma čestnými vyhláseniami svedkov, na ktoré som poukázal v bode IX zápisnice a taktiež osvedčenie o dedičstve D 67/01, na ktoré poukazujem v bode VI zápisnice. Rozhodný je teda dátum úmrtia otca. Iné skutočnosti listiny alebo dôkazy týkajúce sa zisťovania začiatku plynutia oprávnenej držby jej trvania a nepretržitosti, resp. titulu z ktorého účastník odvodzuje svoju dobromyseľnosť som nepreveroval. Nad rámec týchto listín som mal vo svojom spise už len evidenčný list z katastra, ktorého kópiu krátkou cestou zakladám do súdneho spisu.“

20. Disciplinárne obvinený na ďalšiu otázku predsedu senátu, či vo vzťahu k vyhláseniu premietnutému v zápisnici N 322/2020 zisťoval resp. preveroval začatie, resp. trvanie a nepretržitosť oprávnenej držby a ak áno ako uviedol: „Vychádzal som v prvom rade z vyhlásenia, ktorého obsah je v notárskej zápisnici a na ktorého obsah som sa spoľahol, osobitne preto, že ide o malú parcelu za rodinným domom. Čo sa týka listín, kľúčové pre mňa bolo vyjadrenie obce B. zo dňa 7. septembra 2020, na ktoré som sa spoľahol. Iné skutočnosti listiny alebo dôkazy týkajúce sa zisťovania začiatku plynutia oprávnenej držby jej trvania a nepretržitosti, resp. titulu z ktorého účastník odvodzuje svoju dobromyseľnosť som nepreveroval. A to aj preto, že ide o pozemok, ktorý sa nachádza za rodinným domom, z ktorým je spoločne oplotený.“ Na obdobnú otázku týkajúcu sa zápisnice N 226/2020 disciplinárne obvinený odpovedal, že „Vychádzal som v prvom rade z vyhlásenia, ktorého obsah je v notárskej zápisnici a na ktorého obsah som sa spoľahol. Čo sa týka listín, kľúčové pre mňa bolo vyjadrenie obce K. S. zo dňa 6. júla 2020, na ktoré som sa spoľahol. Nad rámec týchto listín som disponoval taktiež prehlásením p. U. D., rod. Š., na ktoré poukazujem v bode X zápisnice, ako aj na ďalšie prehlásenia dedičov, t.j. A. D., O. D. a W. K., rod. D., na ktoré poukazujem taktiež. V súvislosti s osobou O. F., ktorá je na LV zapísaná ako podielový spoluvlastník s veľkosťou podielu 6/72 pod bodom VI som mal k dispozícii pôvodné dedičské rozhodnutie č. D 3/97 a dodatočné č. 26 D 2578/05, z ktorých som mal za preukázané, že osoba v prospech ktorej sa osvedčenie robí bola jediným dedičom tohto podielového spoluvlastníka. Iné skutočnosti listiny alebo dôkazy týkajúce sa zisťovania začiatku plynutia oprávnenej držby jej trvania a nepretržitosti, resp. titulu z ktorého účastník odvodzuje svoju dobromyseľnosť som nepreveroval.“

21. Najvyšší správny súd vykonal prečítaním, resp. prečítaním ich podstatného obsahu na ústnom pojednávaní nasledujúce listiny ako dôkaz v súlade s ustanovením § 253 ods. 2 v spojení s § 269 Trestného poriadku (§ 4 disciplinárneho súdneho poriadku):

- list disciplinárneho navrhovateľa zo dňa 23. februára 2021 (č. l. 13);
- list disciplinárne obvineného zo dňa 9. marca 2021 (č. l. 14);
- list disciplinárneho navrhovateľa zo dňa 15. marca 2021 (č. l. 15);
- list disciplinárne obvineného zo dňa 7. apríla 2021 (č. l. 16);
- list disciplinárne obvineného zo dňa 9. júna 2021 (č. l. 17);
- notárska zápisnica (osvedčenie o vydržaní) N 41/2020, Nz 29310/2020, NCRls 29767/2020 zo dňa 2. októbra 2020 (príloha podania na č. l. 17);
- notárska zápisnica (osvedčenie o vydržaní) N 334/2020, Nz 27193/2020, NCRls 27627/2020 zo dňa 18. septembra 2020 (príloha podania na č. l. 17);
- notárska zápisnica (osvedčenie o vydržaní) N 322/2020, Nz 26646/2020, NCRls 27069/2020 zo dňa 16. septembra 2020 (príloha podania na č. l. 17);
- notárska zápisnica (osvedčenie o vydržaní) N 226/2020, Nz 33713/2020, NCRls 34222/2020 zo dňa 23. októbra 2020 (príloha podania na č. l. 17);
- Podanie disciplinárne obvineného zo dňa 5. januára 2023 (č. l. 76).

22. Vo svojej záverečnej reči zástupca disciplinárneho navrhovateľa v podstatnom uviedol, že zotrúva na disciplinárnom návrhu, keďže má za to, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že disciplinárne obvinený sa disciplinárnych previnení dopustil.

23. Obhajca disciplinárne obvineného vo svojej záverečnej reči v podstatnom uviedol, že (i) pokiaľ na začiatku pojednávania žiadal, aby boli predložené dôkazy zo strany disciplinárneho navrhovateľa, musí konštatovať, že tento v priebehu pojednávania žiadne dôkazy nepredložil; (ii) podľa § 63 Notárskeho poriadku sa jedná v danej veci o vyhlásenia, ku ktorým účastník dokladá (a teda nie musí doložiť) ďalšie listiny na podporu svojich tvrdení a notár nemá žiadne nástroje a ani povinnosť dokazovať pravdivosť osvedčovaných tvrdení; (iii) poukázal na skutočnosť, že disciplinárne obvinený má vyše štyridsaťročnú prax v notárskej činnosti, počas ktorej voči jeho práci nikdy nesmerovala ani jedna čo i len čiastočne opodstatnená sťažnosť, nikdy nebol disciplinárne stíhaný, naopak niekoľko funkčných období sa zúčastňoval na činnosti komory ako člen jeho najvyššieho orgánu (prezídia); (iv) zdôraznil, že v priebehu konania nebolo preukázané, že by disciplinárne obvinený porušil akúkoľvek svoju povinnosť, ktorú mu ukladá zákon; (v) uviedol, že disciplinárne obvinený zabezpečil stabilitu vzťahov v regióne a navrhol, aby senát návrh ako nedôvodný zamietol.

24. Disciplinárne obvinený vo svojej záverečnej reči v stručnosti vyjadril svoje presvedčenie, že sa žiadneho disciplinárneho previnenia nedopustil a navrhol, aby ho disciplinárny senát podľa § 36 ods. 2 písm. b) disciplinárneho súdneho poriadku spod disciplinárneho návrhu oslobodil. Právo posledného slova disciplinárne obvinený nevyužil.

IV.

Skutkové zistenia a právne posúdenie veci

IV.A Skutkové zistenia ku skutku 1

25. Disciplinárne obvinený dňa 2. októbra 2020 spísal zápisnicu N 41/2020, ktorou osvedčil vyhlásenie účastníčky A. D., r. F., narodená XX. F. XXXX, trvale bytom A., E. XXX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území A., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 958 m², pod B1-B7. Disciplinárne obvinený v zápisnici N 41/2020 uviedol, že túto spísal na základe návrhu účastníčky, ktorá v návrhu uviedla, že: (i) nehnuteľnosť nadobudla vydržaním podľa § 134 Občianskeho zákonníka; (ii) nehnuteľnosť v celosti nepretržite užíva od roku 2001; (iii) vlastníctvo resp. spoluvlastníctvo osôb uvedených na liste vlastníctva č. 904 k nehnuteľnosti je len formálne a nezodpovedá skutočnému stavu, keďže všetky tam uvedené osoby sa ešte pred rokom 1930 vystaňovali do cudziny a ich pobyt nie je známy; (iv) nehnuteľnosť užíva na základe dohody a zmluvy, ktorú s tak (na LV č. XXX) označenými vlastníckmi uzavreli starí rodičia účastníčky K. T. a W. T. (pričom z neznámeho dôvodu nebolo vlastnícke právo starých rodičov zapísané a zmluva sa nezachovala) a po ich smrti nehnuteľnosť užívala matka účastníčky až do roku 2001; (v) od roku 2001 účastníčka „po dohode s mamou a súrodencami, vzhľadom na zlý zdravotný stav mamy dovtedajšej užívateľky, pokračuje v dobromyseľnej a oprávnenej držbe tohto pozemku“. Účastníčka na podporu svojich tvrdení predložila: (i) potvrdenie Obecného úradu v A., že má účastníčka v držbe predmetnú nehnuteľnosť; (ii) potvrdenie obce, že osoby zapísané na liste vlastníctva č. XXX ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti sú osoby, ktoré sa z obce vystaňovali do cudziny dávno v minulosti a ich pobyt nie je známy a že obec nemá výhrady „k vydaniu notárskeho osvedčenia o vlastníctve“. Disciplinárne obvinený na ústnom pojednávaní na otázku, či v súvislosti so spísaním zápisnice N 41/2020 zisťoval resp. preveroval začatie, resp. trvanie a nepretržitosť oprávnenej držby v podstatnom uviedol, že vychádzal z vyhlásenia účastníčky, na ktoré sa spoľahol a vnímal ho „ako potvrdenie dohody, ku ktorej došlo v rodine, keďže sa v rodine zrejme dohodli, že všetko čo je v okolí domu pripadne jej, aj roľa“.

IV.B Skutkové zistenia ku skutku 2

26. Disciplinárne obvinený dňa 18. septembra 2020 spísal notársku zápisnicu N 334/2020, ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka O. Z., narodeného XX. A. XXXX, trvale bytom J., G. XXX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území G., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 2.586 m², pod B1, B2, B5. Disciplinárne obvinený v zápisnici N 334/2020 uviedol, že túto spísal na základe návrhu účastníka, ktorý v návrhu uviedol, že: (i) nehnuteľnosť (podieľ) nadobudol vydržaním podľa § 134

Občianskeho zákonníka; (ii) nehnuteľnosť (podieľ) užíva od smrti otca, t.j. od 29. decembra 2000 nepretržite; (iii) vlastníctvo resp. spoluvlastníctvo osôb uvedených na liste vlastníctva č. XXX k nehnuteľnosti je len formálne a nezodpovedá skutočnému stavu, keďže „po vysporiadaní uskutočnenom dávno v minulosti na základe viacerých zámenných zmlúv s právnymi nástupcami, resp. právnymi predchodcami, vyššie uvedených vlastníkov, užíval tieto podieľy od roku 1960 nebohý otec navrhovateľa“; (iv) „O vysporiadaní boli spísané aj zmluvy na bývalom MNV v J., ktoré sa však nezachovali a zápis vlastníckeho práva na meno W. Z., nebol uskutočnený“; (v) v dedičskom konaní účastník, po dohode s ostatnými spoludedičmi, zdedil a nadobudol do vlastníctva všetok majetok otca a po smrti otca, účastník pokračuje v dobromyseľnej a oprávnenej držbe v zápisnici N 334/2020 opísaných spoluvlastníckych podielov. Účastník na podporu svojich tvrdení predložil: (i) potvrdenie obce, že pobyt osôb zapísaných na liste vlastníctva č. XXX ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti nie je obci známy a že vznikom vlastníckeho práva vydržaním nebudú dotknuté oprávnené záujmy obce; (ii) vyhlásenia E. J. a A. J. potvrdzujúce, že účastník je užívateľom spoluvlastníckych podielov uvedených v zápisnici N 334/2020. Disciplinárne obvinený na ústnom pojednávaní na otázku, či v súvislosti so spísaním zápisnice N 334/2020 zisťoval resp. preveroval začatie, resp. trvanie a nepretržitosť oprávnenej držby v podstatnom uviedol, že vychádzal z vyhlásenia účastníka, na ktoré sa spoľahol a „Iné skutočnosti listiny alebo dôkazy týkajúce sa zisťovania začiatku plynutia oprávnenej držby jej trvania a nepretržitosti, resp. titulu z ktorého účastník odvodzuje svoju dobromyseľnosť som nepreveroval“.

IV.C Skutkové zistenia ku skutku 3

27. Disciplinárne obvinený dňa 16. septembra 2020 spísal zápisnicu N 322/2020, ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka O. Š., narodeného XX. B. XXXX, trvale bytom D. - E. O., S. XXXX/X, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území B., evidovanej na LV č. XXX, o výmere 431 m², pod B1-B6. Disciplinárne obvinený v zápisnici N 322/2020 uviedol, že túto spísal na základe návrhu účastníka, ktorý v návrhu uviedol, že: (i) nehnuteľnosť (podieľ) nadobudol vydržaním podľa § 134 Občianskeho zákonníka; (ii) nehnuteľnosť (podieľ) užíva od smrti otca, t.j. od roku 2001 nepretržite; (iii) vlastníctvo resp. spoluvlastníctvo osôb uvedených na liste vlastníctva č. XXX k nehnuteľnosti je len formálne a nezodpovedá skutočnému stavu, keďže „V skutočnosti podieľ vyššie uvedených osôb o vysporiadaní na základe viacerých zámenných zmlúv užíval starý otec navrhovateľa A. Š. od roku 1960 až do svojej smrti. O zámenách boli spísané aj písomné zmluvy, ktoré sa však nezachovali.“; (iv) po smrti starého otca A. Š. navrhovateľ na základe dohody v rodine pokračuje v dobromyseľnej a oprávnenej držbe v zápisnici N 322/2020 opísaných spoluvlastníckych podielov. Účastník na podporu svojich tvrdení predložil potvrdenie obce, že osoby zapísané na liste vlastníctva č. XXX sa nachádzajú na neznámom mieste a že účastník má tam uvedenú nehnuteľnosť v držbe a že vydaním osvedčenia nebudú dotknuté oprávnené záujmy obce. Disciplinárne obvinený na ústnom pojednávaní na otázku, či v súvislosti so spísaním zápisnice N 322/2020 zisťoval resp. preveroval začatie, resp. trvanie a nepretržitosť oprávnenej držby v podstatnom uviedol, že vychádzal z vyhlásenia účastníka, na ktoré sa spoľahol „... osobitne preto, že ide o malú parcelu za rodinným domom. Čo sa týka listín, kľúčové pre mňa bolo vyjadrenie obce B. zo dňa 7. septembra 2020, na ktoré som sa spoľahol. Iné skutočnosti listiny alebo dôkazy týkajúce sa zisťovania začiatku plynutia oprávnenej držby jej trvania a nepretržitosti, resp. titulu z ktorého účastník odvodzuje svoju dobromyseľnosť som nepreveroval“.

IV.D Skutkové zistenia ku skutku 4

28. Disciplinárne obvinený dňa 23. októbra 2020 spísal notársku zápisnicu N 226/2020, ktorou osvedčil vyhlásenie účastníka Mgr. A. M., rodená F., narodená XX. A. XXXX, trvale bytom Z., A. XXXX/XX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území K. S.Í., evidovanej na LV č. XX, o výmere 2.083 m², pod B1, B2, B4, B5, B6 v prospech nebohej matky účastníčky W. F., rodenej W., narodenej XX. W. XXXX, zomrelej X. A. XXXX. Disciplinárne obvinený v zápisnici N 226/2020 uviedol, že túto spísal na základe návrhu účastníčky, ktorá v návrhu uviedla, že: (i) nehnuteľnosť (podieľ) nadobudla jej nebohá matka W. F. rod. W. vydržaním podľa § 134 Občianskeho zákonníka; (ii) nehnuteľnosť (podieľ) užívala nebohá matka účastníčky od smrti svojho otca O. W., t.j. od XX. B. XXXX

nepretržite až do svojej smrti; (iii) vlastníctvo resp. spoluvlastníctvo osôb uvedených na liste vlastníctva č. XX k nehnuteľnosti je len formálne a nezodpovedá skutočnému stavu, keďže „V skutočnosti po reálnej del'be, ktorú uskutočnil so spoluvlastníkmi O. W. - starý otec navrhovateľky a teda otec jej nebohej mamy W. F. r. W., pozemok, ktorý zodpovedá terajšej parcele KN-C 217 užíval on v dobrej viere ako vlastný, od tejto reálnej del'by, ktorá bola uskutočnená ešte pred rokom 1960.“; (iv) „O. W. zomrel XX.XX.XXXX a jediným dedičom zo zákona po ňom bola jeho jediná dcéra W. F. r. W.A., ktorá tak vstúpila do jeho práv v užívaní tohto pozemku a parcelu následne užívala až do svojej smrti.“. Účastníčka na podporu svojich tvrdení predložila potvrdenie obce, že (i) osoby zapísané na liste vlastníctva č. XX sa z obce K. S. vysťahovali dávno v minulosti a ich pobyt nie je známy; (ii) nebohá matka účastníčky mala tam uvedenú nehnuteľnosť v držbe a (iii) že vydaním osvedčenia nebudú dotknuté oprávnené záujmy obce. Účastníčka ďalej na podporu svojich tvrdení predložila prehlásenie žijúcej „formálnej spoluvlastníčky zapísanej na LV č. XX“ a prehlásenie „právnych nástupcov - dedičov po neb. formálnej spoluvlastníčke“, že si na predmetnú nehnuteľnosť neuplatňujú žiadne nároky a nemajú výhrady k vydaniu notárskeho osvedčenia. Disciplinárne obvinený na ústnom pojednávaní na otázku, či v súvislosti so spísaním zápisnice N 226/2020 zisťoval resp. preveroval začatie, resp. trvanie a nepretržitosť oprávnenej držby v podstatnom uviedol, že vychádzal z vyhlásenia účastníčky, na ktoré sa spoľahol. Ďalej uviedol, že „Čo sa týka listín, kľúčové pre mňa bolo vyjadrenie obce K. S. zo dňa 6. júla 2020, na ktoré som sa spoľahol. Nad rámec týchto listín som disponoval taktiež prehlásením p. Ivety Kozákovej, rod. Š., na ktoré poukazujem v bode X zápisnice, ako aj na ďalšie prehlásenia dedičov, t.j. A. D., O. D. a W. K., rod. D., na ktoré poukazujem taktiež. V súvislosti s osobou O. F., ktorá je na LV zapísaná ako podielový spoluvlastník s veľkosťou podielu 6/72 pod bodom VI som mal k dispozícii pôvodné dedičské rozhodnutie č. D 3/97 a dodatočné č. 26 D 2578/05, z ktorých som mal za preukázané, že osoba v prospech ktorej sa osvedčenie robí bola jediným dedičom tohto podielového spoluvlastníka. Iné skutočnosti listiny alebo dôkazy týkajúce sa zisťovania začiatku plynutia oprávnenej držby jej trvania a nepretržitosti, resp. titulu z ktorého účastník odvodzuje svoju dobromyseľnosť som nepreveroval“.

IV.E Priebeh skutkov a právne posúdenie

29. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že skutky sa stali v podstate tak, ako je opísané v disciplinárnom návrhu. Z vykonaných dôkazov (najmä obsahy jednotlivých notárskych zápisníc) je zrejmé, aké vyhlásenie jednotliví účastníci pred disciplinárne obvineným urobili a aké listiny mu pri tom predložili.

30. Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ Notárskeho poriadku je notárskou činnosťou okrem iného osvedčovanie právne významných skutočností (§ 56 až 64), pričom listiny vyhotovené v rámci notárskej činnosti sa v zmysle § 3 ods. 4 NP označujú ako tzv. notárske listiny a sú verejnými listinami. Podľa § 56 ods. 1 písm. g/ NP v znení účinnom do 30. apríla 2021 notár na žiadosť účastníka osvedčoval skutočnosti, ktorý by mohli byť podkladom pre uplatnenie práv alebo ktorými by mohli byť spôsobené právne následky; vydával medzi iným aj osvedčenie o vyhlásení o vydržaní. Podľa § 63 ods. 1 NP v citovanom znení sa osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydávalo formou notárskej zápisnice a okrem všeobecných náležitostí notárskej zápisnice muselo obsahovať vyhlásenie účastníka, že splnil podmienky vydržania podľa osobitného predpisu (odkaz na § 134 Občianskeho zákonníka), najmä okolnosti odôvodňujúce začatie oprávnenej držby, trvanie a nepretržitosť držby [písm. a/]. Účastník bol povinný doložiť k vyhláseniu listiny podrobne ustanovené v § 63 ods. 1 písm. a/ prvom až treťom bode Notárskeho poriadku. Podľa § 63 ods. 1 písm. c/ NP musela takáto notárska zápisnica obsahovať aj uvedenie dňa, ktorým účastník nadobudol vydržaním vlastnícke právo k nehnuteľnosti.

31. Podľa § 134 ods. 1 OZ v znení účinnom od 1. januára 1992 sa oprávnený držiteľ stáva vlastníkom nehnuteľnosti, ak ju má nepretržite v držbe po dobu desať rokov. Držiteľ veci je podľa § 130 ods. 1 OZ v cit. znení oprávneným držiteľom, ak je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec patrí. Podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) dobromyseľnosť znamená, že držiteľ je ohľadne existencie svojho práva v omyle. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného

presvedčenia) účastníka, a vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálne) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že vec mu patrí. O dobromyseľnosti totiž možno hovoriť len vtedy, ak omyl držiteľa je ospravedlniteľný. O taký omyl ide vtedy, ak k nemu došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti od každého požadovať. Taký omyl môže byť tak skutkový, ako aj právny. Právny omyl môže spočívať v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych následkov právnych skutočností. Zásadne nie je ospravedlniteľný právny omyl vychádzajúci z neznalosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v čase, kedy sa držiteľ ujal držby. V dôsledku toho už judikatúra zdôraznila, že dobromyseľným nemôže byť držiteľ, ktorý do držby vstúpil za účinnosti Občianskeho zákonníka účinného do 31. decembra 1991 na základe zmluvy o prevode nehnuteľností, ktorá v rozpore s § 134 ods. 2 OZ nebola registrovaná štátnym notárstvom (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 283/2009, judikát R 73/2015), alebo na základe zmluvy, ktorá nebola uzatvorená v písomnej forme (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 361/2012, judikát R 74/2015). Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo vzťahu k tejto judikatúre vo veľmi špecifickej veci, ktorú riešil, doplnil, že pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol, a nie je vždy rozhodujúce, že nespĺnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie (nález sp. zn. II. ÚS 484/2015, č. 48/2018 Zbierky nálezov a uznesení).

32. Z cit. § 63 Notárskeho poriadku v znení účinnom do 30. apríla 2021 tak vyplývalo, že predmetom osvedčovania notára bolo vyhlásenie účastníka o tom, že splnil podmienky vydržania, ktoré boli upravené v ustanovení § 134 Občianskeho zákonníka. Podľa § 36 ods. 1 NP pri výkone notárskej činnosti bol notár povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a bol povinný odmietnuť vykonať požadovaný úkon, ak je zjavné, že úkon odporuje zákonu, obchádza zákon, prieči sa dobrým mravom alebo ak vykonanie úkonu osobitný zákon zveril inému orgánu verejnej moci. Citované ustanovenie sa týka všeobecne všetkých úkonov notárskej činnosti, teda aj osvedčovania právne významnej skutočnosti - vyhlásenia o vydržaní v zmysle § 3 ods. 2 písm. b/ v spojení s § 56 ods. 1 písm. g/ a § 63 Notárskeho poriadku. Notár podľa týchto ustanovení osvedčoval vyhlásenie účastníka, že splnil podmienky vydržania podľa § 134 OZ, a toto vyhlásenie muselo obsahovať najmä okolnosti odôvodňujúce začatie oprávnenej držby, trvanie a nepretržitosť držby v zmysle § 130 OZ. Notár tak musel pred spísaním notárskej zápisnice o osvedčení tohto vyhlásenia s odbornou starostlivosťou (cit. § 36 ods. 1 NP) preskúmať, či toto vyhlásenie účastníka obsahuje opis takých okolností, ktoré boli spôsobilé založiť účastníkovu dobromyseľnú držbu v zmysle citovaných § 130 a 134 Občianskeho zákonníka tak, ako ich vykladá citovaná judikatúra. Ak vyhlásenie účastníka takéto konkrétne okolnosti neobsahovalo, znamenalo to, že z jeho vyhlásenia nie je zrejmé, že splnil podmienky vydržania, a teda že jeho vyhlásenie odporuje predpokladom uvedeným v § 134 OZ. V takom prípade bol notár podľa citovaného § 36 ods. 1 NP povinný odmietnuť úkon - spísanie notárskej zápisnice, pretože spísanie zápisnice o vyhlásení, z ktorého nie sú zrejmé okolnosti, ktoré mali viesť k vydržaniu, by odporovalo citovanému § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku v spojení s § 134 Občianskeho zákonníka (porov. zhodne rozhodnutie tunajšieho súdu sp.zn. 31 D 2/2022, ale podobne napríklad aj rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 5 Asan 16/2020 a rozsudok najvyššieho súdu sp.zn. 4 Asan 8/2020).

33. Už len na dôvažok zostáva dodať, že ustanovenia § 63 ods. 1 písm. a/ Notárskeho poriadku výslovne predpokladá, že tým, kto vydržal vlastnícke právo, je účastník, ktorý robí toto vyhlásenie a ktorého vyhlásenie má notár osvedčiť (porov. formuláciu „vyhlásenie účastníka, že splnil podmienky vydržania ...“). Z pohľadu § 134 Občianskeho zákonníka je teda dôležité, že tam ustanovené podmienky musel splniť práve ten, kto toto vyhlásenie pred notárom robí; teda práve ten musel byť oprávneným držiteľom počas zákonom ustanovenej doby. Ustanovenie § 134 ods. 3 OZ sa do tejto doby započíta aj doba, po ktorú mal vec v

oprávnenej držbe právny predchodca. Uvedené ustanovenia však nadobudli účinnosť až 1. januára 1992. Až do 31. decembra 1991 ustanovenie § 135a ods. 2 OZ účinné od 1. apríla 1983 ustanovovalo, že ak má občan pozemok nepretržite v držbe v zmysle § 132a ods. 1 OZ (t.j. dobromyseľnej) 10 rokov, nadobúda vlastníctvo k pozemku štát a občan nadobúda právo, aby sa s ním uzavrela dohoda o osobnom užívaní pozemku. V nadväznosti na to § 872 ods. 6 OZ ustanovil, že ak ide o vydržanie vlastníckeho práva k pozemku, kde na základe predpisov účinných do 31. decembra 1991 bolo možné nadobudnúť len právo na uzavretie dohody o osobnom užívaní pozemku, môže si oprávnená osoba započítať čas, po ktorý jej právny predchodca mal pozemok nepretržite v držbe aj pred 1. januárom 1992. Citované ustanovenia však upravovali len možno započítať si určitú dobu do desaťročnej doby ustanovenej v § 134 ods. 1 OZ a tým splniť podmienku vydržania podľa citovaného ustanovenia. Nevyplýva z nich však možnosť akéhosi „režazenia vydržaní“, teda záveru, že ak podmienky vydržania boli už splnené u právneho predchodcu, je držba právneho nástupcu automaticky oprávnená z rovnakých dôvodov, kvôli ktorým bola oprávnená u právneho predchodcu, a môže uňho viesť k opätovnému vydržaniu veci. Naopak, oprávnenosť držby každého z držiteľov je potrebné posudzovať samostatne.

34. Čo sa týka prvých troch skutkov [časti IV. A až IV. C (body 25 až 27) odôvodnenia tohto rozhodnutia vyššie] z ich opisov je zrejماً podobnosť týkajúca sa podstaty vyhlásení jednotlivých účastníkov, ktorých vyhlásenia disciplinárne obvinený osvedčil v jednotlivých notárskych zápisniciach. Touto obsahovou podstatou je tvrdenie jednotlivých účastníkov o „pokračovaní v dobromyseľnej držbe“; konkrétne (i) v zápisnici N 41/2020 disciplinárne obvinený zahrnul tvrdenie, že účastníčka „po dohode s mamou a súrodencami, vzhľadom na zlý zdravotný stav mamy dovtedajšej užívateľky, pokračuje v dobromyseľnej a oprávnenej držbe tohto pozemku“; (ii) zásadným pre spísanie zápisnice N 334/2020 bolo tvrdenie účastníka, že „po dohode s ostatnými spoludedičmi, zdedil a nadobudol do vlastníctva všetok majetok otca a po smrti otca, účastník pokračuje v dobromyseľnej a oprávnenej držbe“ a nakoniec (iii) pre spísanie zápisnice N 322/2020 bolo kľúčovým tvrdenie účastníka, že „po smrti starého otca A. Š. navrhovateľ na základe dohody v rodine pokračuje v dobromyseľnej a oprávnenej držbe“. Z dôvodu významovej podobnosti (o tzv. odvodenej resp. pokračujúcej dobromyseľnej a oprávnenej držbe) sa nasledujúci bod odôvodnenia (bod 35) vzťahuje na všetky tri vyššie špecifikované skutky.

35. V prvom rade najvyšší správny súd poukazuje na skutočnosť, že vyhlásenia účastníkov (zahrnuté v zápisniciach N 41/2020, N 334/2020 a N 322/2020) v skutočnosti skôr len rekapitulujú užívacie pomery k dotknutým pozemkom v minulosti, teda to, kto mal pozemky v detencii. Nevyplýva z nich (z vyhlásení) však nič zásadné pre posúdenie, na základe čoho by ten-ktorý účastník (vydržiteľ/vydržiteľka) mohol byť (hoci aj mylne) presvedčený, že má právny titul, aby sa ujal tohto užívania, a že týmto ujatím sa stáva vlastníkom celého pozemku. V takomto prípadnom „ujatí sa“ užívania (alebo, použijúc terminológiu disciplinárne obvineného, v „pokračovaní v dobromyseľnej a oprávnenej držbe“), nevidí najvyšší správny súd ani žiaden poctivý spôsob nadobudnutia (v zmysle cit. nálezu sp.zn. II. ÚS 484/2015), pretože nie je zrejmé, prečo má byť v súlade s dobrými mravmi takéto ničím nepodložené obsadenie pozemku jedným z jeho spoluvlastníkov resp. jedným z dedičov osoby, ktorá v minulosti pozemok užívala. Už len pre poriadok najvyšší správny súd dopĺňa, že skutočnosti opísané v predmetných notárskych zápisniciach by mohli viesť skôr v prospech záveru, že oprávnenými držiteľmi boli predkovia jednotlivých účastníkov. Ako však už bolo uvedené, možná dobromyseľná oprávnená držba predkov účastníkov nezakladá vydržiteľovi/vydržiteľke dôvod na to, aby „pokračovanie v dobromyseľnej a oprávnenej držbe“ týchto pozemkov mohlo byť považované za právny dôvod oprávnenej držby v zmysle § 130 OZ.

36. Čo sa týka skutku posledného (opísaného v časti IV.D - bod 28 vyššie) najvyšší správny súd konštatuje, že sa nemohol stotožniť s argumentáciou disciplinárne obvineného resp. jeho obhajcu zhrnutú vo výroku, že „ide o nepochopenie základných inštitútov, keďže účastník bol v čase spísania notárskej zápisnice mŕtvy a teda nemohlo ísť o zastúpenie. Išlo však o vyhlásenie o tom, že k vydržaniu zo strany účastníka (nebohej matky) malo prísť v čase keď tento ešte žil“ (viď bod 17 vyššie). Z dikcie ustanovenia (i) § 63 ods. 1 písm. a/ Notárskeho poriadku v znení účinnom v rozhodnom čase (podľa ktorého „Osvedčenie vyhlásenia o

vydržaní musí okrem všeobecných náležitostí notárskej zápisnice (§ 47) obsahovať vyhlásenie účastníka, že splnil podmienky vydržania podľa osobitného predpisu,⁶⁾ najmä okolnosti odôvodňujúce začatie oprávnenej držby, trvanie a nepretržitosť držby ...“ v spojení s (ii) § 47 ods. 1 písm. c), d), e) a i) Notárskeho poriadku v znení účinnom v rozhodnom čase (podľa ktorých „Notárska zápisnica musí obsahovať ... c) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, a trvalé bydlisko účastníka, ak je ním fyzická osoba, a názov alebo obchodné meno, identifikačné číslo organizácie, ak je pridelené, a sídlo účastníka, ak je ním právnická osoba, ako aj ich zástupcov, svedkov, dôverníkov a osoby, ktorá ovláda jazyk účastníka, d) vyhlásenie účastníkov, že sú spôsobilí na právne úkony, e) údaj o tom, ako bola preukázaná totožnosť účastníkov a svedkov, najmä druh a číslo platného preukazu totožnosti účastníka ... i) podpisy účastníkov alebo ich zástupcov, a ak boli prizvaní, tiež svedkov, dôverníkov a osoby, ktorá ovláda jazyk účastníka; ak podpisuje notársku zápisnicu za právnickú osobu ako účastníka fyzická osoba oprávnená v jej mene konať, pripojí iba svoj podpis ...“) a v spojení s § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka (podľa ktorého „Oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.“) možno bez ďalšieho uzavrieť, že osvedčenie vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (podľa vyššie citovaného ustanovenia § 63 NP) bolo možné vydať iba osobe žijúcej (teda žijúcemu účastníkovi robiacemu vyhlásenie o splnení podmienok vydržania), spĺňajúcej predpoklady stanovené v uvedenom ustanovení. Uvedený záver umocňuje i ustanovenie § 63 ods. 2 NP vylučujúce možnosť vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva (osobou živou) v zastúpení. Argument disciplinárne obvineného, že „Navrhovateľka vyhlásenie o vydržaní urobila v prospech tretej osoby, čo zákon nezakazuje (§ 50 v spojení s § 853 Občianskeho zákonníka).“ považoval najvyšší správny súd za nenáležitý. Z dikcie § 50 ods. 1 a 2 OZ (podľa ktorých „(1) Účastníci môžu uzavrieť zmluvu aj v prospech tretej osoby. (2) Ak nie je v tomto zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, je táto osoba zo zmluvy oprávnená okamihom, keď s ňou prejaví súhlas. Dlužník má proti nej tie isté námietky ako proti tomu, s kým zmluvu uzavrel. Ak sa táto osoba vzdá svojho práva, zanikne dlh, ak nebolo dohodnuté, že v tomto prípade má sa plniť tomu, s kým dlžník zmluvu uzavrel.“) je zrejmé, že toto ustanovenie (pojednávajúce o zmluvách v prospech tretieho) sa na notársku zápisnicu nevzťahujú, toľž nie v prípade, ak je takáto „tretia osoba“ po smrti. Na tomto posúdení nič nemení ani ustanovenie § 853 OZ (podľa ktorého „Občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.“), keďže občianskoprávne vzťahy týkajúce sa vydržania sú (bez potreby disciplinárne obvineným avizovanej akejsi quasi analógie) regulované v skôr citovaných ustanoveniach Notárskeho poriadku (napr. § 63 NP v znení účinnom v rozhodnom čase) resp. Občianskeho zákonníka. Inými slovami, účelom ustanovenia § 853 OZ nie je mariť jasnú normatívnu reguláciu.

37. Ako najvyšší správny súd už vo svojej skoršej rozhodovacej praxi zdôraznil, notár síce nezodpovedá za „pravdivosť“ vyhlásenia účastníka o vydržaní, to však neznamená, že musí osvedčiť každé jedno takéto vyhlásenie bez ohľadu na to, či jeho obsah dostatočne osvedčuje to, že účastníkom tvrdená držba bola aj držbou oprávnenou. Skutočnosti uvádzané vo vyhláseniach účastníkov, na základe ktorých disciplinárne obvinený spísal notárske zápisnice, však z dôvodov, ktoré sú podrobne rozobraté v predošlých odsekoch, celkom zjavne vylučovali záver, že držba týchto účastníkov sa zakladá na (ospravedliteľnom) omyle, ktorý by zakladal ich dobromyseľnosť o tom, že sú vlastníkami držaných pozemkov. Skutočnosti uvedené v týchto vyhláseniach vylučovali, aby ich držba spĺňala podmienky oprávnenej držby v zmysle § 130 Občianskeho zákonníka a mohla viesť k vydržaniu podľa jeho § 134. Disciplinárne obvinený ako notár, ktorému zákon zveril osobitné oprávnenie vykonávať notársku činnosť (§ 2 NP), pri zachovaní odbornej starostlivosti v zmysle § 36 ods. 1 NP mal a mohol zistiť, že účastníci na základe nimi tvrdených skutočností nemohli nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním dotknutých pozemkov. V dôsledku toho tak mal a mohol zistiť, že ich vyhlásenie odporuje ustanoveniam § 130 a 134 Občianskeho zákonníka, a tak bol podľa § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku povinný odmietnuť spísať toto vyhlásenie vo forme notárskej zápisnice v zmysle § 63 ods. 1 NP. Tým, že tak neurobil a spísal ich, porušil naposledy citované ustanovenie Notárskeho poriadku.

38. Podľa § 91 ods. 1 Notárskeho poriadku v znení účinnom v rozhodnom čase, podľa ktorého sa zásadne posudzuje trestnosť konania disciplinárne obvineného, je disciplinárnym previnením okrem iného závažné alebo opätovné porušenie povinností pri výkone činnosti notára vyplývajúcich z tohto zákona. Zo skutkového stavu vyplýva, že disciplinárne obvinený sa porušenia ustanovenia § 36 ods. 1 NP dopustil viacnásobne, notárskych zápisníc trpiacich defektom opísaným vyššie spísal preukázateľne štyri. Okrem toho však spísanie notárskej zápisnice podľa § 63 Notárskeho poriadku napriek tomu, že na jej spísanie neboli splnené podmienky, treba považovať aj za závažné porušenie povinnosti notára. Notárska zápisnica je totiž podľa už cit. § 3 ods. 4 NP verejnou listinou, ktorá má nielen zvýšenú dôkaznú moc v civilnom sporovom konaní (porov. § 205 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov), ale výslovne je aj verejnou listinou podľa § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a zápisoch vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Práva osvedčené takýmito verejnými listinami sa podľa § 34 ods. 1 cit. zák. zapisovali do katastra záznamom. Spísanie notárskej zápisnice podľa § 63 NP tak umožňovalo, aby ten, čie vyhlásenie o vydržaní v nej bolo osvedčené, bol priamo zapísaný na list vlastníctva so všetkými dôsledkami, ktoré z toho vyplývali (napr. hodnovernosť a záväznosť takto zapísaného údajá podľa § 70 katastrálneho zákona). Spísanie notárskej zápisnice podľa § 63 NP tak malo následky aj na práva tretích osôb, ktorých uplatňovanie sa im týmto spôsobom sťažilo. Porušenie povinnosti notára, ktoré viedlo k takýmto dôsledkom, treba podľa najvyššieho správneho súdu považovať vždy za závažné. Toto porušenie disciplinárne obvinený aj zaviniť, a to minimálne vo forme nevedomej nedbanlivosti podľa § 16 písm. b/ Trestného zákona analogicky. Ako totiž už bolo vysvetlené, disciplinárne obvinený mal a mohol vedieť, že vyhlásenia jednotlivých účastníkov neobsahujú také skutočnosti, ktoré umožňujú urobiť záver o ich oprávnenej držbe a vydržaní § 130 a 134 OZ, a tak ich vyhlásenia nevyhovujú požiadavke § 63 ods. 1 písm. a/ Notárskeho poriadku.

39. Podľa § 91 ods. 2 NP v znení účinnom v rozhodnom čase za disciplinárne previnenie možno uložiť disciplinárne opatrenie, ktorým podľa § 91 ods. 3 cit. zák. sú a) písomné pokarhanie, b) peňažná pokuta až do výšky 3.300 €, c) pozastavenie výkonu notárskeho úradu na dobu najmenej dvoch mesiacov a najviac 24 mesiacov a d) zbavenie notárskeho úradu. Notársky poriadok v citovanom znení však neupravoval otázku, na čo treba prihliadať pri ukladaní disciplinárnych opatrení, ani otázku, ako treba postupovať pri ukladaní disciplinárnych opatrení za viacero disciplinárnych previnení. Určité pravidlo v tomto smere obsahoval len disciplinárny poriadok notárskej komory v čl. 3 ods. 2, ktorý v podstate ustanovoval, že za disciplinárne previnenia prerokúvané v jednom disciplinárnom konaní sa ukladá jedno spoločné disciplinárne opatrenie. Disciplinárny poriadok však podľa § 34 ods. 3 NP upravoval len konanie a rozhodovanie disciplinárne komisie notárskej komory, a tak jeho ustanovenia nie sú priamo použiteľné v konaní pred najvyšším správnym súdom.

40. S účinnosťou od 1. decembra 2021 však bolo zmenené ustanovenie § 93 ods. 1 Not. por. tak, že pri posudzovaní disciplinárne zodpovednosti notárov sa má primerane použiť všeobecná časť Trestného zákona. Podľa jeho ustanovenia § 2 ods. 1 platí, že ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel' priaznivejší. Aj toto ustanovenie je zaradené do všeobecnej časti Trestného zákona, a tak ho od 1. decembra 2021 treba použiť aj na disciplinárnu zodpovednosť notára. Aj pri ukladaní disciplinárnych opatrení tak treba skúmať, ktorý zo zákonov účinných v čase medzi spáchaním disciplinárneho previnenia a rozhodovaním o ňom je pre disciplinárne obvineného priaznivejší. Dôsledkom ustanovenia § 93 ods. 1 NP účinného od 1. decembra 2021 však je nielen použitie § 2 ods. 1, ale aj ustanovenia § 41 a 42 Trestného zákona, ktoré upravujú ukládanie úhrnného a súhrnného trestu. Z § 41 ods. 1 Trestného zákona pre disciplinárne konanie zásadne platí, že ak súd odsudzuje páchatel'a (disciplinárne obvineného) za dve alebo viac disciplinárnych previnení, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na disciplinárne previnenie z nich najprísnejšie trestné. Citované ustanovenie tak znamená, že najneskôr od 1. decembra 2021 za viacero disciplinárnych previnení nemožno uložiť viacero disciplinárnych opatrení, ale len jedno úhrnné. Najneskôr od tohto okamihu tak treba podľa ustanovení o úhrnnom treste (disciplinárnom opatrení) ukladať aj disciplinárne opatrenia za viacero disciplinárnych previnení. Takáto úprava je tak najneskôr od 1. decembra

2021 (teda od okamihu medzi spáchaním tu prejednávanych disciplinárnych previnení a vyhlásením disciplinárneho rozhodnutia) pre disciplinárne obvineného priaznivejšia než prípadné uloženie viacerých samostatných disciplinárnych opatrení, a preto ju podľa cit. § 2 ods. 1 Trestného zákona treba použiť aj v tu prejednávanej veci.

41. Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia najvyšší správny súd zohľadnil jednak charakter disciplinárnych previnení (pozri najmä bod 38 vyššie), osobitne pritom previnenia uvedeného ako štvrtý skutok disciplinárneho návrhu, ktoré vyhodnotil ako flagrantné porušenie príslušných ustanovení Notárskeho poriadku. Na druhej strane však zohľadnil aj skutočnosť, že disciplinárne obvinený doposiaľ disciplinárne trestaný nebol a naopak, v minulosti zastával funkcie v orgánoch Notárskej komory.

42. Na základe týchto skutočností najvyšší správny súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. O náhrade trov disciplinárneho konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že disciplinárne obvinenému (ktorého uznal za vinného), uložil podľa § 38 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku povinnosť nahradiť štátu trovy disciplinárneho konania paušálnou sumou vo výške stanovenej v § 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 434/2021 Z.z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov disciplinárneho konania.

43. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 5:0. K odôvodneniu rozhodnutia vo vzťahu k štvrtému skutku bude pripojené odlišné stanovisko sudcu JUDr. Mariána Fečíka.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.